

Government and Binding Theory

ehk

sõltumis-sidumisteooria

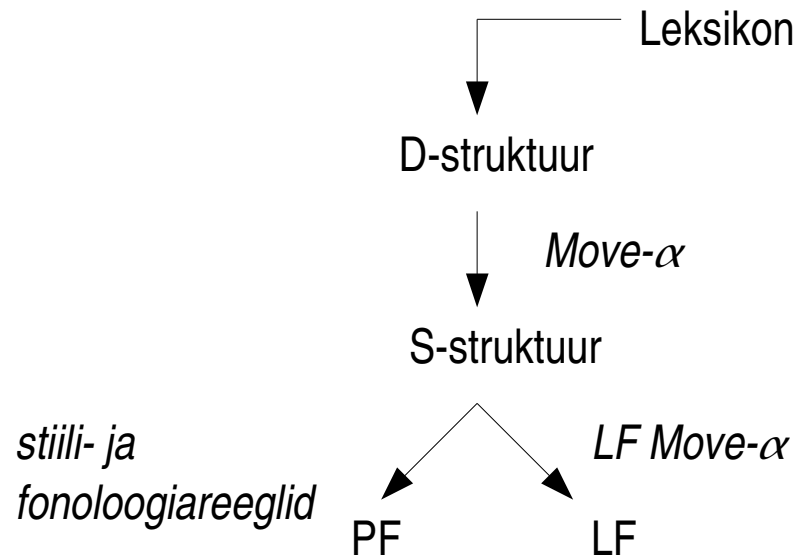
- Chomsky 1981, 1982, 1986
- Cheryl A. Black. A step-by-step introduction to the Government and Binding theory of Syntax
- Gerold Schneider. An Introduction to Government & Binding.

Printsiibid ja parameetrid

- Platoni probleem
- Primaarne lingvistiline informatsioon – Primary Linguistic Data (PLD)
- Universaalne grammatika

$$\text{PLD} \Rightarrow \text{UG} \Rightarrow G_L$$

Universaalse grammatika tasandid

- D-struktuur – süvastruktuur
- S-struktuur – pindmine struktuur
- PF – fonoloogiline kuju
- LF – loogiline kuju
- Move- α - liikumisreegel

GB printsiip nr 1

- Operations on sentences require a knowledge of the structural relationship of the words

Allkategoriad e subcategorization

- Sõna **valentsi** all mõeldakse selle kohtade või argumentide ehk kohustuslike laiendite hulka. Valentsi all olevad laiendid on **aktandid**.
- **Reksioon** ehk sõltumine on sõltuvussuhtega kaasnev kindla vormi nõue. **Põhi** eeldab, et temast sõltuv sõna esineb mingis kindlas vormis või teatud süntaktilises struktuuris.
- Sõna nõuded kontekstile pannakse leksikoni:

love Verb, [_ NP]

know Verb, [_ that-S]

ask Verb, [_ if-S]

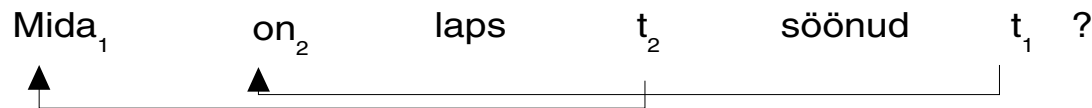
put Verb, [_ NP PP]

Projektsiooniprintsiip ehk GB printsiip nr 2

- The properties of lexical entries project onto the syntax of the sentence.

Transformatsioonid, pind- ja süvastruktuur

- a) Laps sõi kommi.
- b) Kas laps sõi kommi?
- c) Sõi laps kommi?
- d) Laps ei söönud kommi.
- e) Mida laps sõi?
- f) Mida on laps söönud?

Veel printsiipe

GB printsiip 3: D-struktuur väljendab lause kuju enne liikumist.

GB printsiip 4: S-struktuur kirjeldab lause kuju pärast liikumist, milles on esitatud jäljed elementide algsest asukohast D-struktuuris.

GB printsiip 5: Elemente võib liigutada ainult lause alguse suunas.

GB printsiip 6: Elemente võib liigutada ainult sobivatele kohtadele, mis on tühjad.

GB printsiip 7: Move-alpha on struktuuri säilitav.

GB printsiip 8: D-struktuur on alati taastatav S-struktuurist.

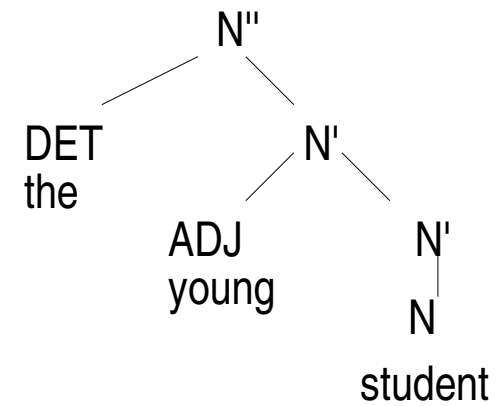
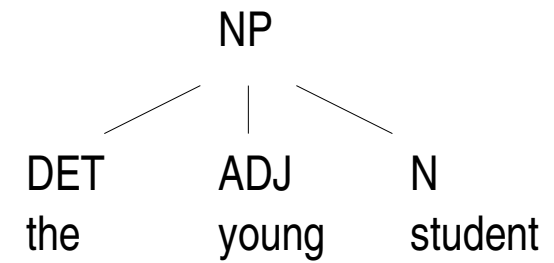
X'-süntaks

- GB printsiip 9: fraasis on alati sama liiki põhi.

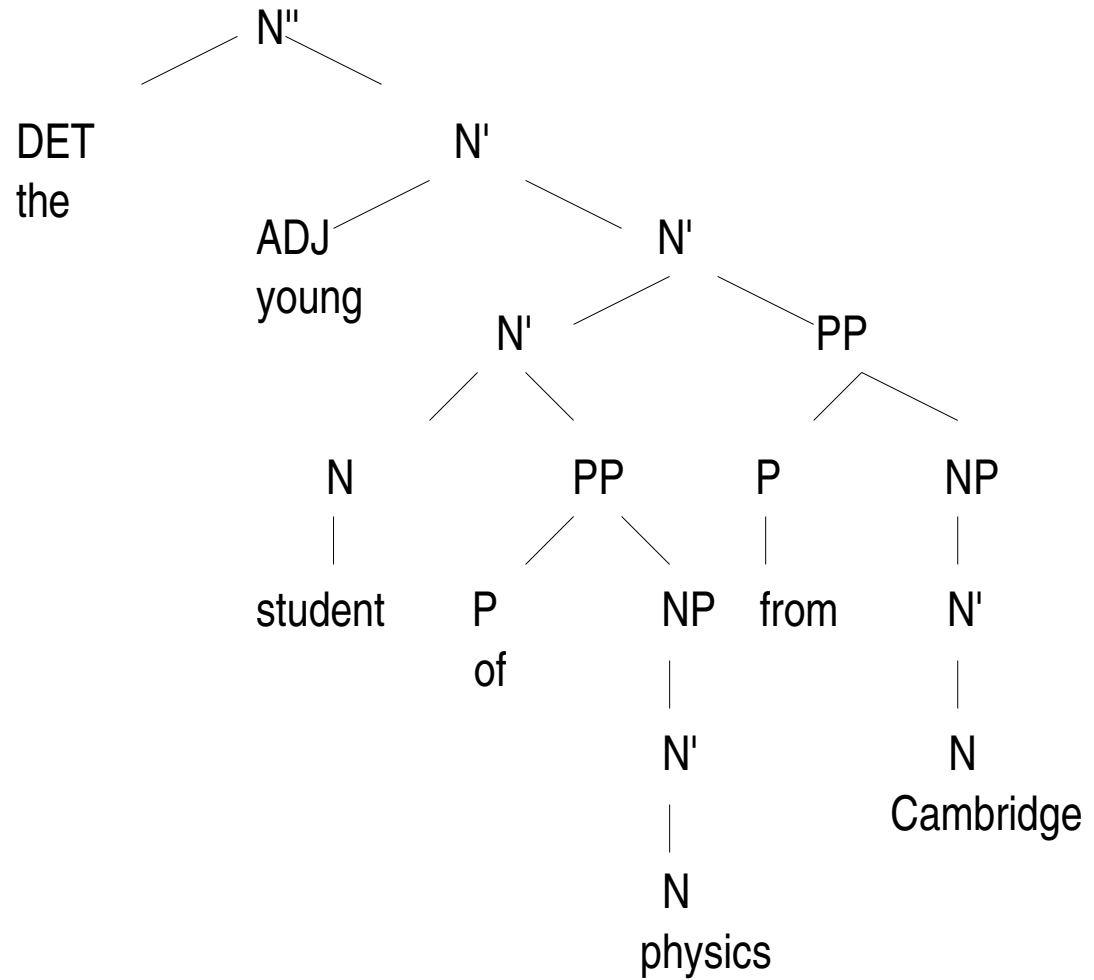
$XP \rightarrow \dots X \dots$

X'-süntaks

- the young student of physics from Cambridge

X'-süntaks

X'-süntaks

- GB printsiip 10:

X'-reeglid:

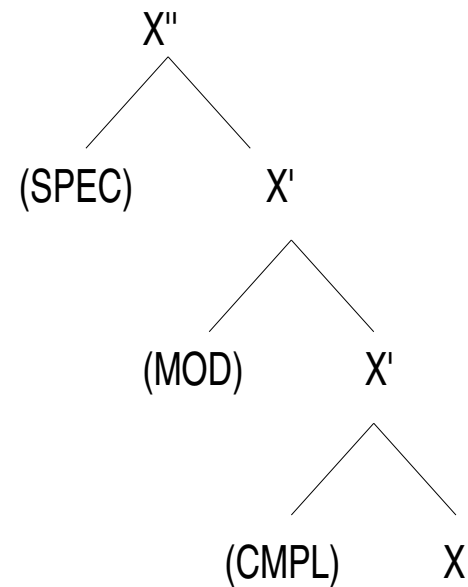
$X'' \rightarrow (\text{Specifier}) X'$

$X' \rightarrow (\text{Modifier}) X'$

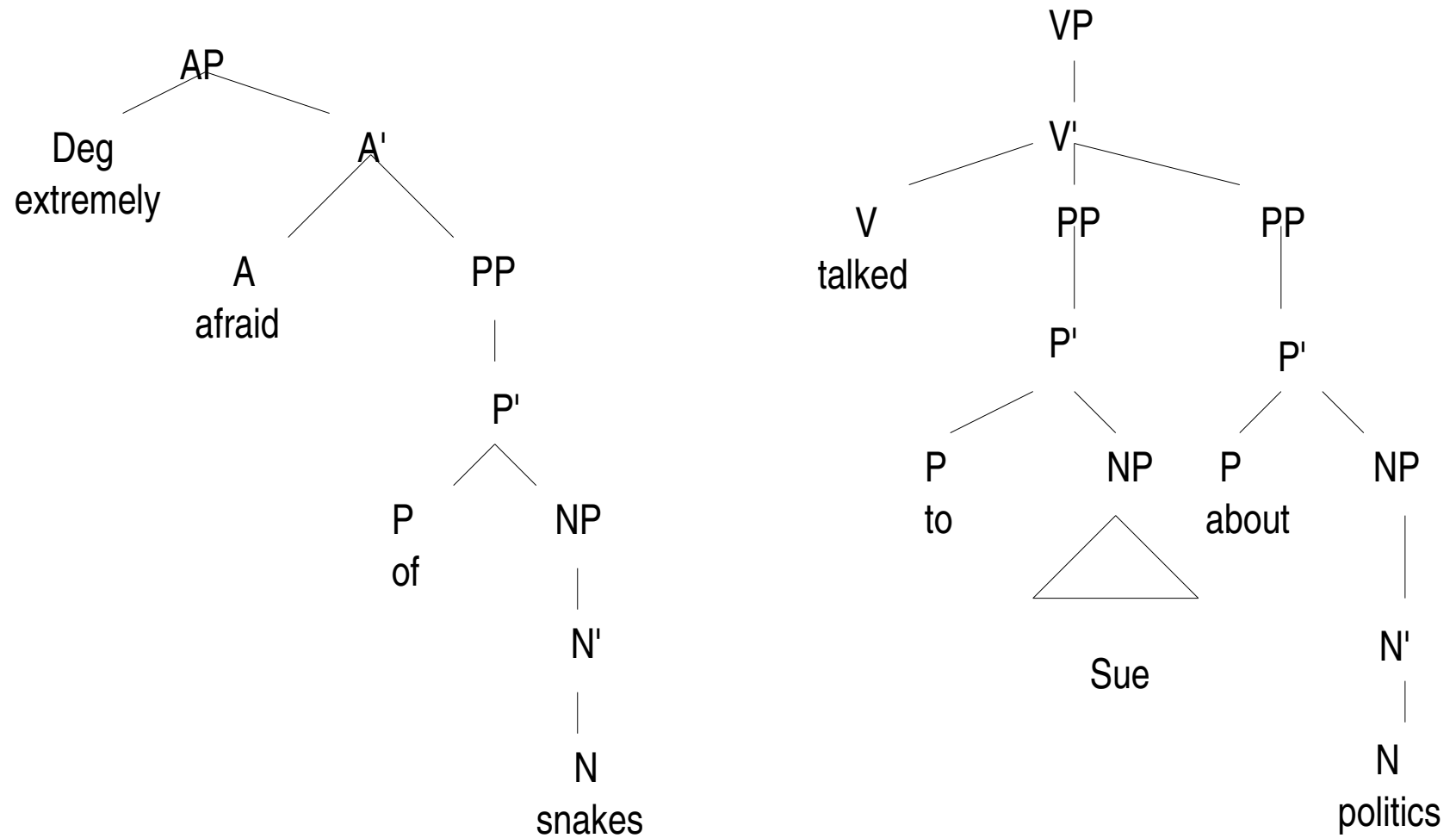
$X' \rightarrow (\text{Complement}) X$

Järjekord ei ole määratud.

Laiendeid võib olla mitu.

Veel puid

Lause

- Kumb on lause põhjaks, kas NP või VP
- Mida teha osalausetega?

Osalauselised laiendid

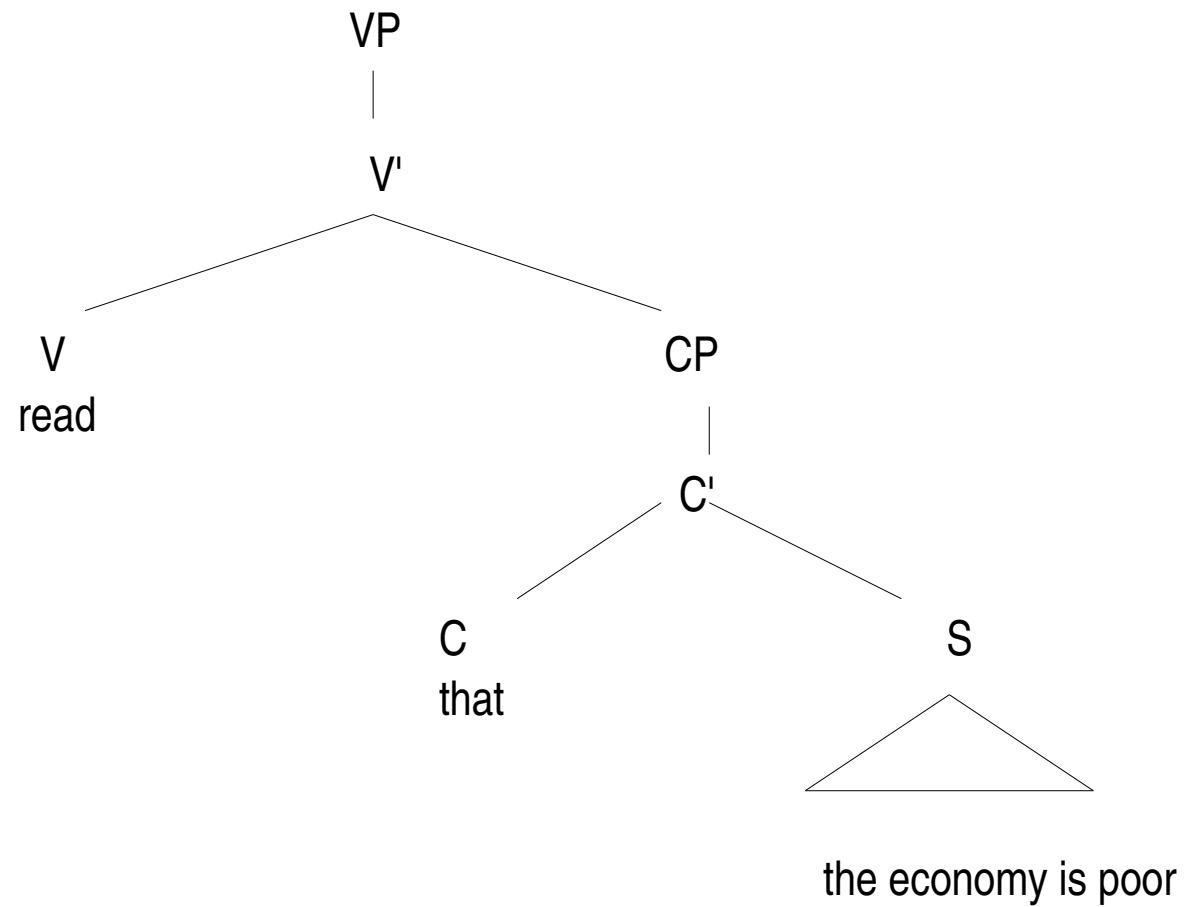
- read, V [___ (NP) (PP_(to))]
 - ... read that economy is poor
- a) Everone insisted that the store would close on Thursdays.
- b) They arranged for their children to be happy
- c) Sue wondered wether the smoke would clear before daylight

insist Verb, [___, CP_[that]]

arrange Verb, [___, CP_[for]]

wonder Verb, [___, CP_[wether]]

Osalausega puu

Flektsioon

- a) Everone insisted that the store would close on Thursdays.
- b) They arranged for their children to be happy
- c) Sue wondered wether the smoke would clear before daylight

Uus kategooria – flektsioonifraas (IP)

that, C, [— IP_[+fin]]

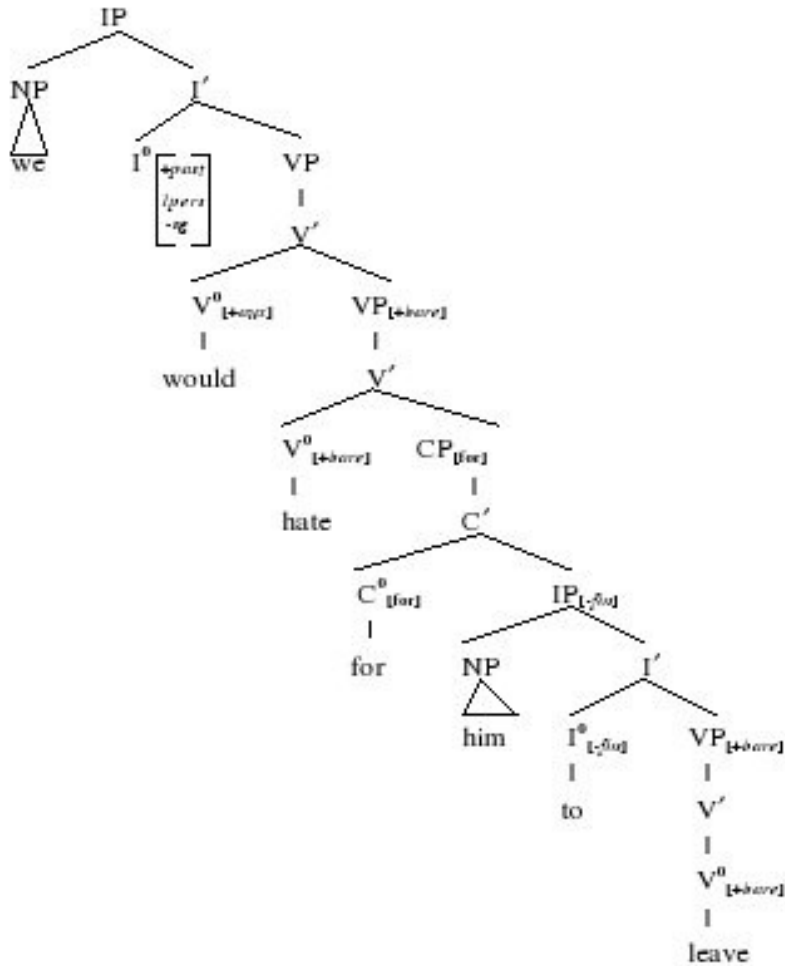
for, C, [— IP_[-fin]]

wether, C, [— IP_[+fin]]

to, I_[-fin], [— VP_[+bare]]

Lausepuu X'-süntaksis

- We would hate for him to leave

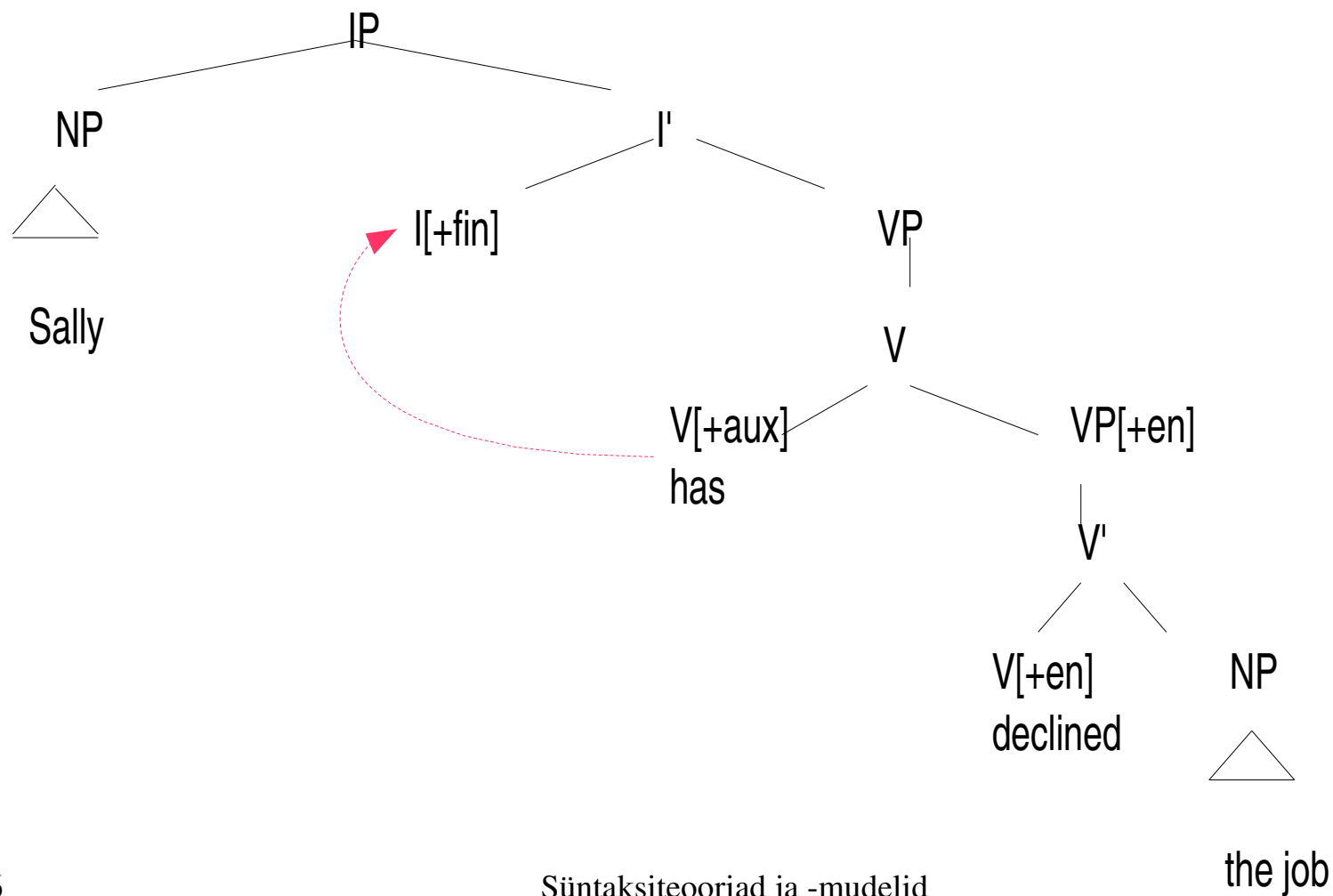

Liikumine

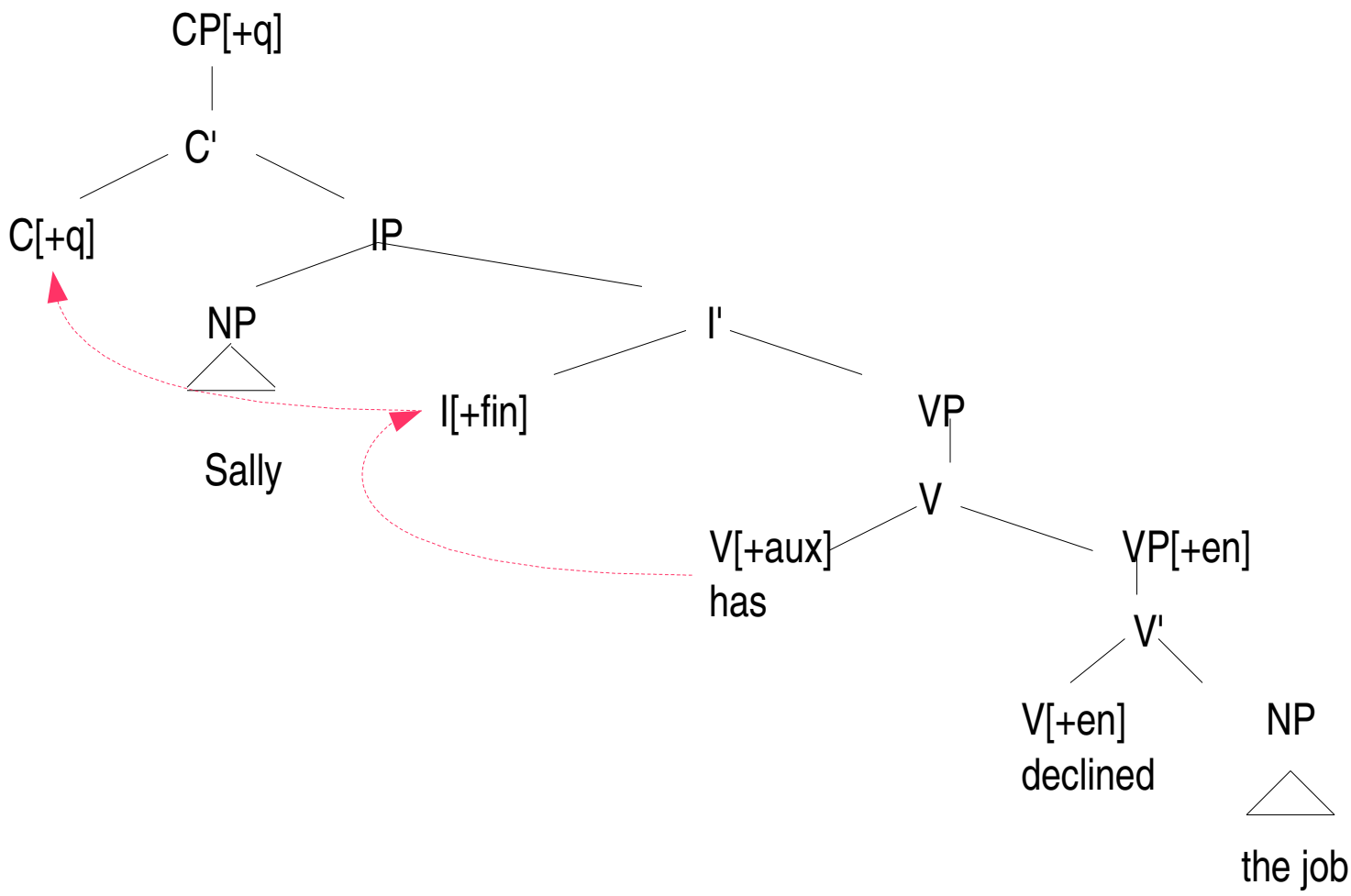
a) Sally has declined the job

Head Movement

b) Has Sally declined the job?

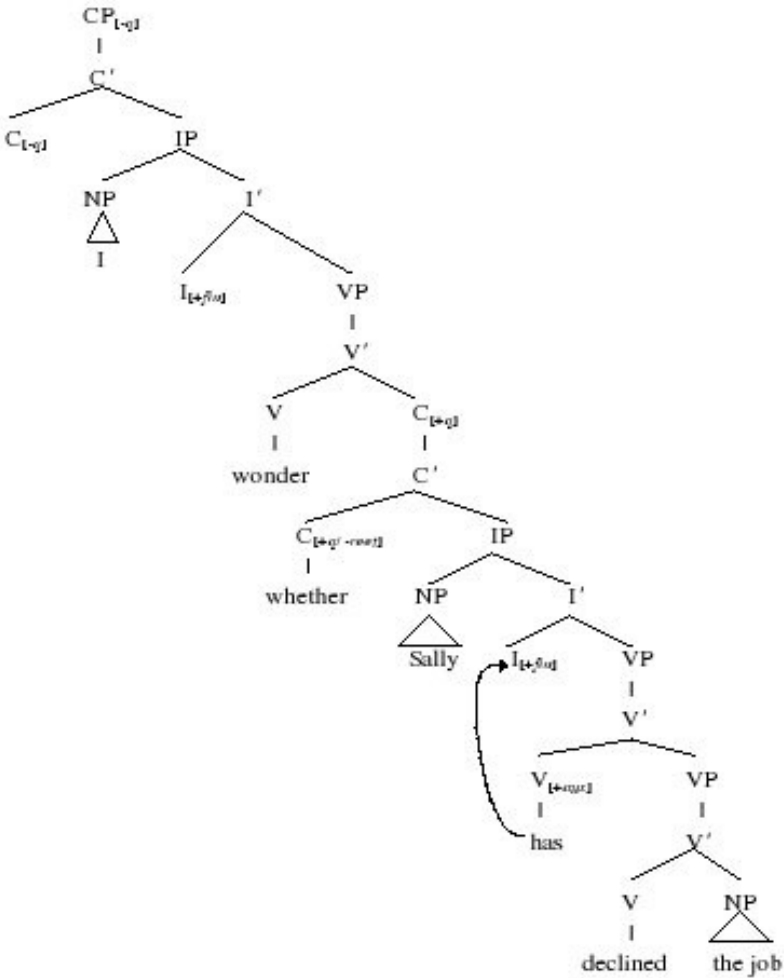

Liikumine 2

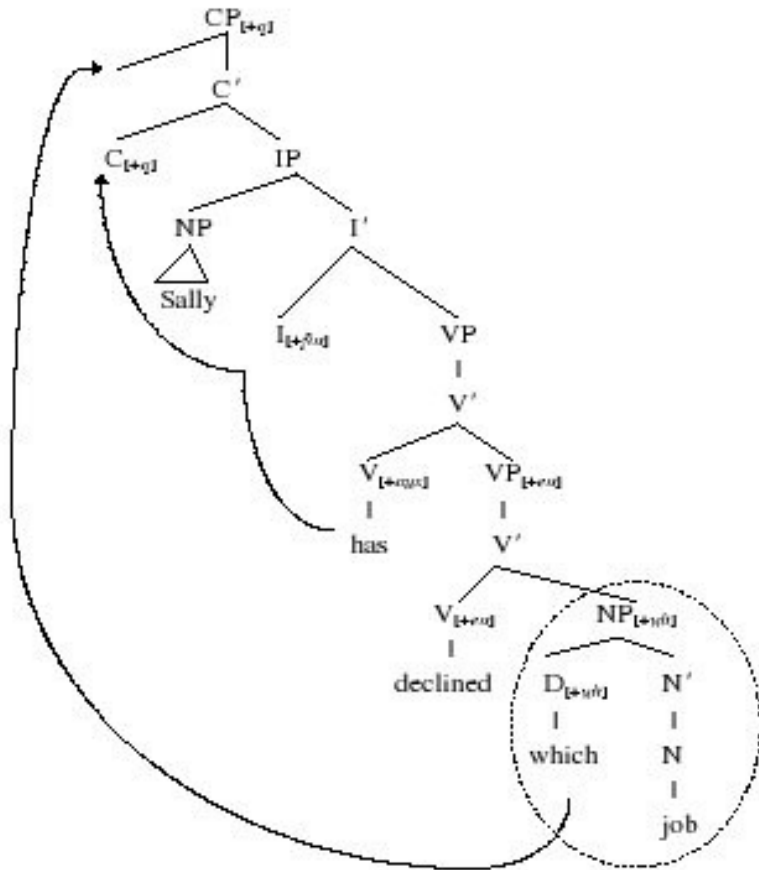

Liikumine 3

- I wonder wether Sally has declined the job.

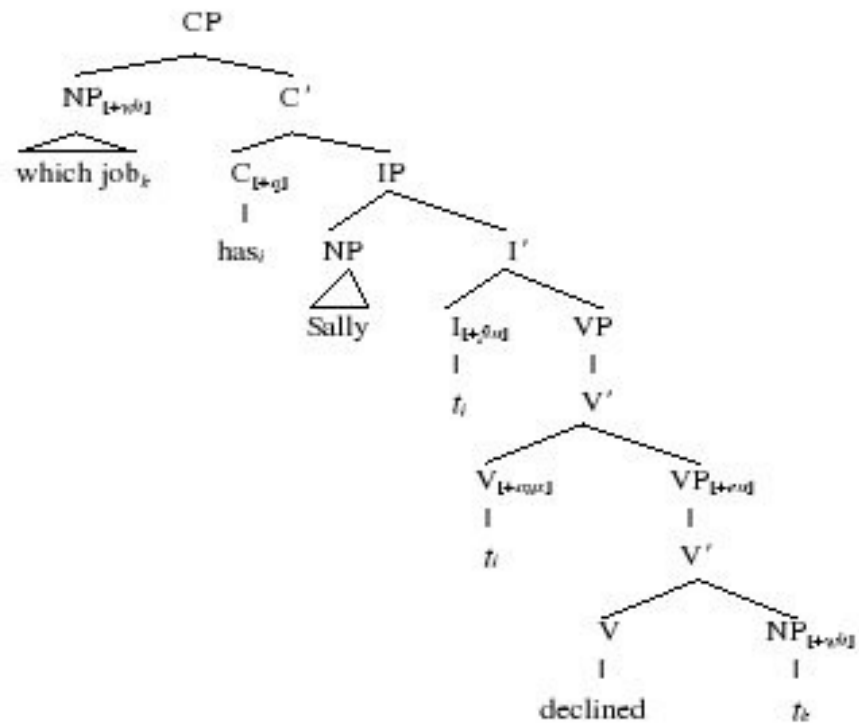
Liikumine 4

- Which job has Sally declined?
- Küsimuste moodustamisel:
 - kõrgeim abiverb liigub tippu I
 - I liigub tippu C_[+q]
 - XP_[+wh] liigub C_[+q] täpsustaja kohale
 - *Ā-movement*

Liikumise jäljed

- which job_k has_i Sally t_i t_i declined t_k

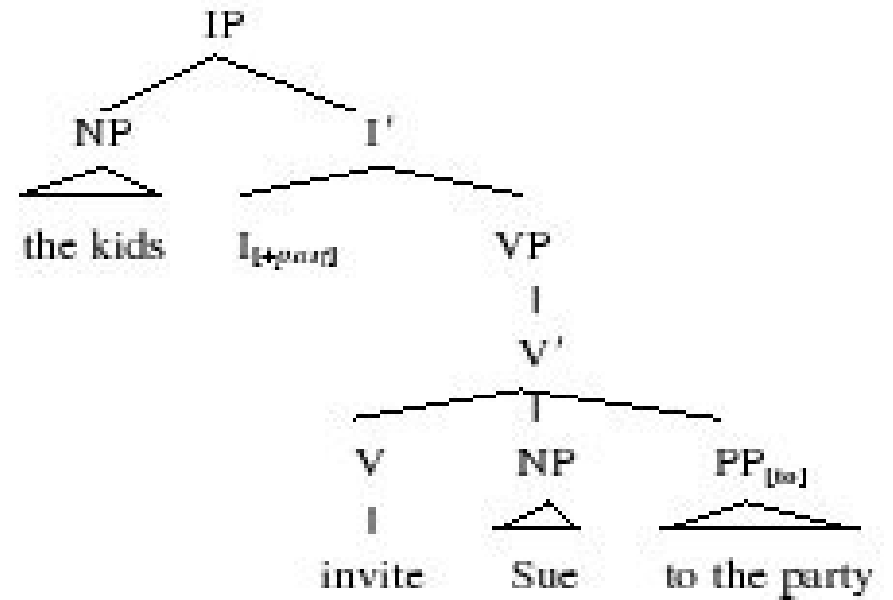
A-liikumine ja semantilised rollid

a. The kids invited Sue to the party.

b. Sue was invited to the party by the kids.

invite, V [NP (PP[to])]]

invite <AGT, THEME, GOAL>

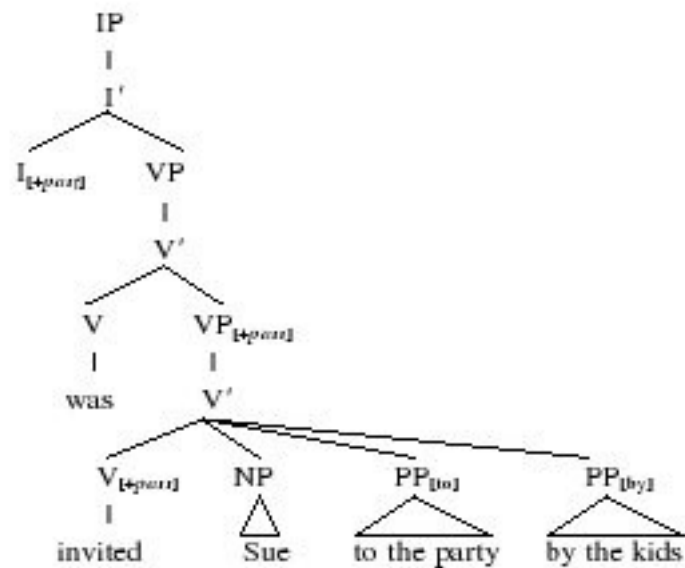
A-liikumine ja semantilised rollid -2

- Uniformity of Theta Assignment Hypothesis -semantiliste rollide omistamine peab olema järjekindel
- Elemendi liigutamine ühest tipust teise on lubatud, kuid selle asemele ei tohi midagi liigutada, sest semantiline roll jääb oma kohale.

Passiiv

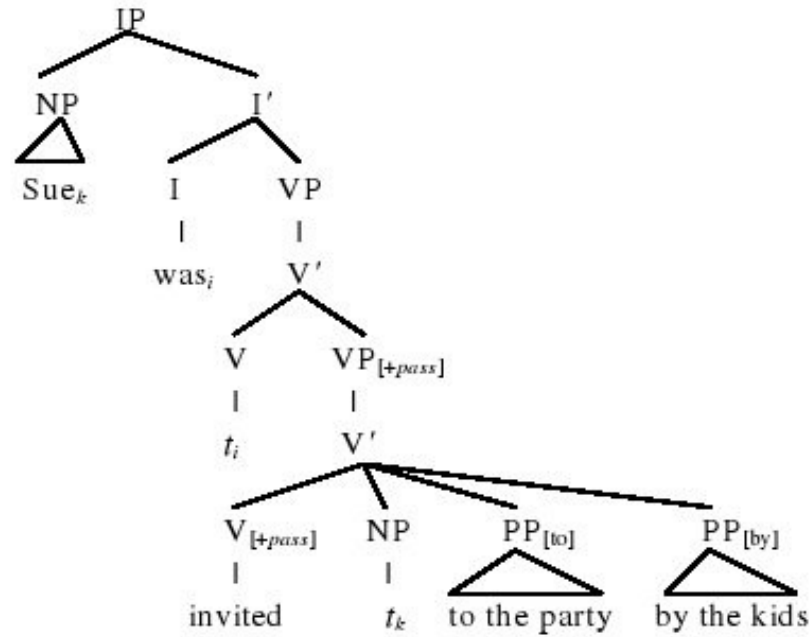
- leksikiline reegel: $V, [_ NP X] \rightarrow V+en_{[+pass]}, [_ NP X (PP_{[by]})]$

D-structure for passive

Passiivi S-struktuur

S-structure for passive

Käändeteooria

- Loomupärane kääne (inherent case) – määratakse leksikonis allkategoriatega
 - Ich helfe Dir
 - Ich unterstütze Dich.

helfen Verb, [___ NP[CASE:dat]]

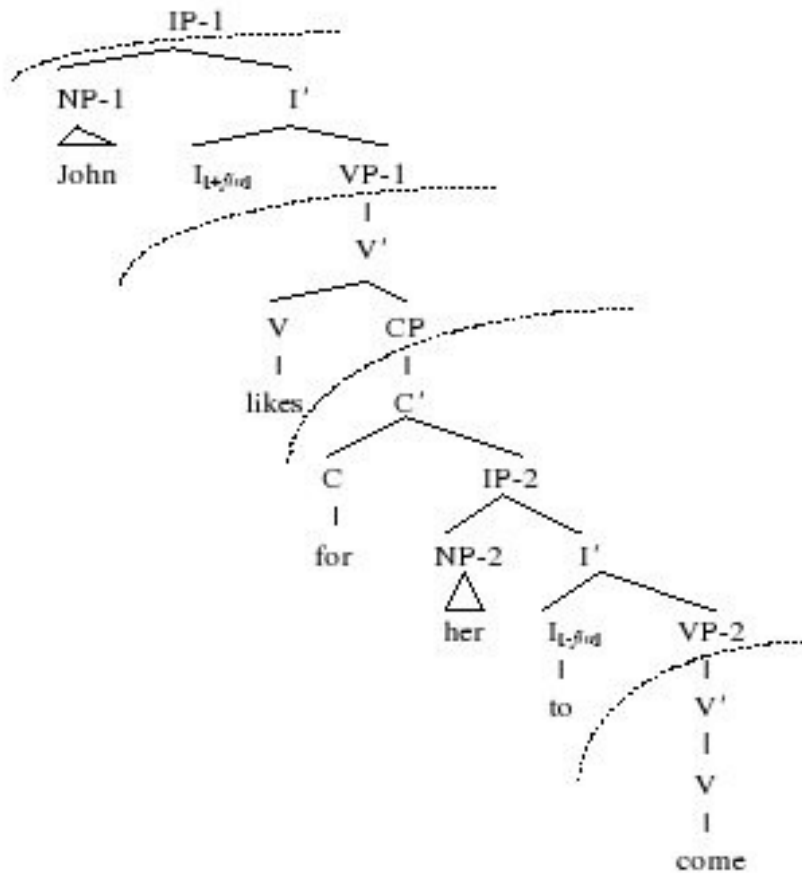
- Strukturaalne kääne (structural case) – määratakse lausestruktuuri põhjal
 - GB printsiip 11: Iga foneetiliselt realiseeritud nimisõnafraasile peab olema omistatud kääne.

- x I[+fin] määrab NP käände
- x V või P õena esinev NP on akkusatiivis
- x N täpsustaja on genitiivis

Sõltumine e government

- Iga maksimaalne projektsioon, mis domineerib NP üle, mis saab käände, domineerib samuti põhja üle, mis selle omistab.
- α governs β iff
 - a. α is a head [$\pm N$, $\pm V$] or I[+fin] or C[for], and
 - b. every XP that dominates α also dominates β , and
 - c. every XP (other than IP) that dominates β also dominates α

Sõltumine -2

- Põhi (N, V, A, P, I₁[+fin], C[for]) valitseb oma NP täpsustajat ja oma NP laiendeid ja IP₁[+fin] laiendi NP täpsustajat
- I₁[+fin] annab nominatiivse käände NP-le, mida ta valitseb
- N annab genitiivse käände NP täpsustajale, mida ta valitseb
- V, P, C[for] annavad akkusatiivse käände NP-le, mida nad valitsevad

Sidumine

- Sidumisteooria käsitleb:
- refleksiivseid konstruktsioone: Sue likes herself.
- equi-konstruktsioone: Bill tried to win the rase
- erinevat tüüpi liikumiskontstruktsioone: What did Jill give to you?

Refleksiivsed konstruktsioonid

- Millal kasutatakse herself, millal she või her?
- She shuddered
- Sally enjoyed herself at the party
- Sally left a note for herself
- Sally thought that Max disliked her
- Sally talked to John about himself

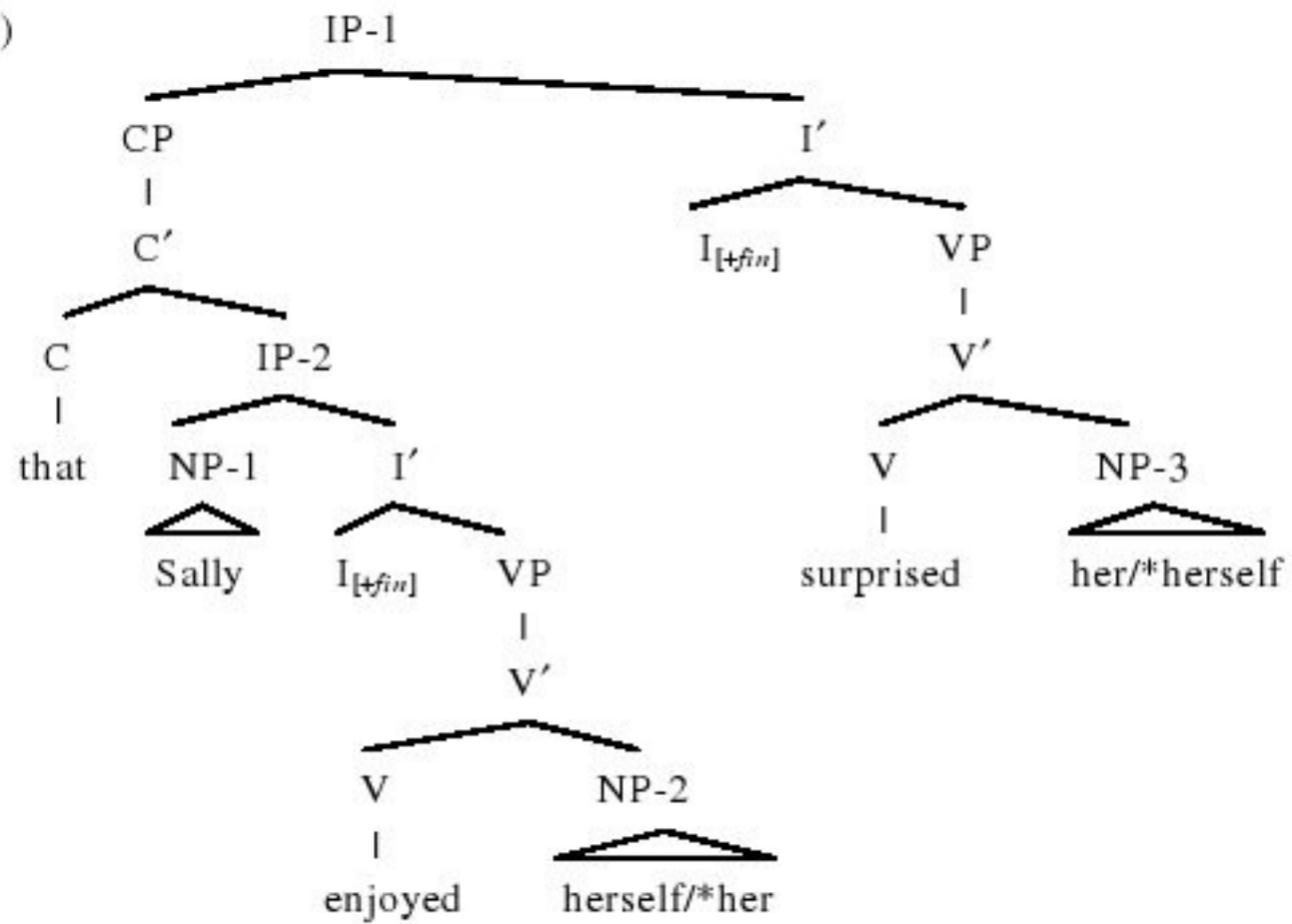
a. Refleksiivsed asesõnad peavad viitama mõnele neist eespool olevale Nple

b. Lokaalsustingimus: viidatav peab asuma samas osalauses

c-command

- α c-commands β iff
 - a. α does not dominate β , and
 - b. the first branching node that dominates α also dominates β

(131)

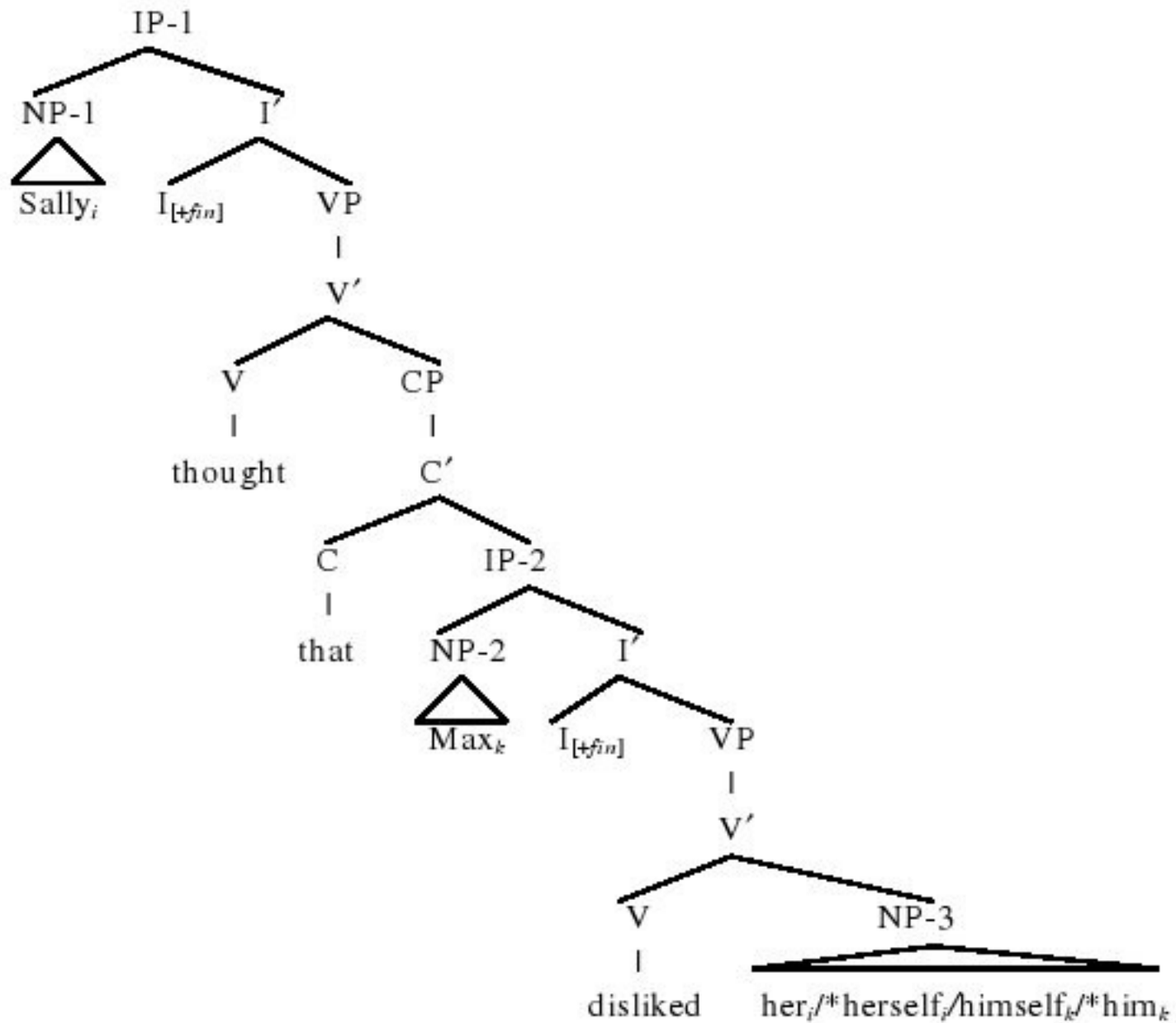

m-command

- α **m-commands** β iff
 - a. α does not dominate β , and
 - b. the first maximal projection that dominates α also dominates β
- α **governs** β iff
 - a. α is a head [$\pm N$, $\pm V$] or I[$+$ fin] or C[for], and
 - b. α m-commands β , and
 - c. every XP (other than IP) that dominates β also dominates α

Sidumine

- α **binds** β iff
 - a. α c-commands β , and
 - b. α and β are coindexed
- α **a-binds** β iff
 - a. α is in an argument position
 - b. α binds β

Sidumisteooria printsiibid

- A. Anaphors (e.g. reflexives and reciprocals) must be A-bound in their governing category.
- B. Pronouns must not be A-bound in their governing category.
- C. Full Nps must not be A-bound.

Need muud printsiibid

- Barriers
- Subjacency
- Bounding theory
- Empty Category Principle

Kokkuvõte

- Leidub Universaalne Grammatika
- Pind- ja süvastruktuur
- Fraasistruktuurigrammatika
- Allkategoriad leksikonis
- X'-teooria
- Põhja, A- ja \bar{A} -liikumine
- Käänded ja semantilised rollid
- Sõltumine
- Sidumine